

Homeopatiska och Antroposofiska Läkemedel i EU

**Vem använder dem och
Varför?**

2023

European Coalition on
Homeopathic & Anthroposophic
Medicinal Products

Innehåll

Sammanfattning	3
Introduktion	4
1. Användarmedvetenhet och användning	5
2. Varför homeopatiska och antroposofiska läkemedel?	6
3. Patientnöjdhet	8
4. Porträtt av frekventa användare	10
5. Hur introduceras användare till homeopati?	11
6. Homeopati, vårdpersonal och sjukvårdssystem	12
Om ECHAMP	15

Sammanfattning

Miljontals europeiska medborgare väljer och har förtroende för användningen av homeopatiska läkemedel för sin hälsovård.

I länder där homeopati är välkänd är användningen utbredd – 79 % av fransmännen, 60 % av tyskarna, 57 % av italienarna, 47 % av spanjorerna och 42 % av österrikarna har använt homeopatiska läkemedel. Användare attraheras av homeopati genom dess effektivitet och säkra profil och dess naturliga egenskaper.

Patienter rapporterar en hög nivå av tillfredsställelse med homeopatisk och antroposofisk medicinbehandling och förtroendet för homeopati hos dem som använder det är högt – 96 % av homeopatipatienterna i Bulgarien är nöjda eller mycket nöjda med sin behandling, 90 % av de tyska användarna tycker att homeopatiska läkemedel är helt eller delvis effektiva, 84 % av de spanska och 81 % av de italienska användarna uppger sig vara nöjda med behandlingen, och 74 % av franska och 72 % av österrikiska användare av homeopatiska läkemedel tycker att de är effektiva.

Användare tenderar att vara kvinnor med högre utbildningsnivåer och från högre inkomstklasser.

Mun-till-mun rekommendationer från vänner eller familj är fortfarande den främsta anledningen till att människor prova homeopati, även om rekommendationer från läkare och farmaceuter också är viktiga. Ett konsekvent budskap från patienter runt om i Europa är att de vill kunna vända sig till sin vårdpersonal för information om homeopati och vill att deras läkare ordinerar dessa produkter oftare, vid sidan av konventionella läkemedel. En betydande andel av läkare och farmaceuter i de undersökta länderna rekommenderar dessa produkter – dock är medvetenheten om homeopati bland vårdpersonal lägre än bland befolkningen i stort, och vårdpersonal tenderar att underskatta nivån på användningen av dessa behandlingar av sina patienter.

De allra flesta européer i de undersökta länderna anser att konventionell och komplementär medicin kan användas tillsammans och majoriteten är för att försäkringskassor ska ersätta kostnaderna för homeopatiska läkemedel.

Hälsokunskapen har accelererat kraftigt sedan covid-pandemin och patienter tar en aktiv roll i sin egen vård och utforskar hälsa i alla dess former. Patienterna vill delta i beslutsprocessen och fatta välgrundade beslut. Ett ökat intresse för komplementär och alternativ medicin kan ses, särskilt hos kvinnor och hos yngre människor. Intresset för och stödet för homeopati i Europa ligger i linje med denna trend.

De som använder dessa läkemedel gör det medvetet och efter eget val. De är angelägna om att hitta partners i sin vårdpersonal för att de ska få tillgång till den bästa informationen och hantera sin hälsa på ett holistiskt sätt.

Introduktion

Denna rapport ger en uppdaterad profil av användare av homeopatiska och antroposofiska läkemedel i EU.

Homeopati används i 100 länder runt om i världen, den tredje mest populära specifika komplementära medicinen efter akupunktur och örtmedicin. Detta är en lång tradition inom EU och regleringen av homeopatiska läkemedel är djupt rotad i deras breda användning i medlemsländerna. De specifika detaljerna om hur de regleras finns i Europaparlamentets och rådets direktiv [2001/83/EG av den 6 november 2001 om gemenskapslagstiftning för humanläkemedel](#).

Antroposofiska läkemedel som beskrivs i en officiell farmakopé och som framställs med homeopatisk metod behandlas, vad gäller registrering eller försäljningstillstånd, på samma sätt som homeopatiska läkemedel. Det finns för närvarande ingen särskild lagbestämmelse för antroposofiska läkemedel som inte tillverkas enligt homeopatiska tillverkningsmetoder.

Forskning inom dessa områden bekräftar ett betydande mervärde för samhället av dessa terapeutiska metoder och deras läkemedel, inklusive klinisk effektivitet, låg förekomst av biverkningar och kostnadseffektivitet. Dessutom har dessa terapier en roll att spela på områden av specifik relevans för EU:s hälsopolitik, såsom polyfarmaci, icke-smittsamma sjukdomar, mental hälsa, hälsosamt åldrande och för barn och unga. Aktuella bevis tyder på att de kan bidra till säkra och effektiva strategier för att minska användningen av antibiotika.

Data i denna rapport är hämtade från ett antal offentligt tillgängliga källor – både marknadsstudier och publicerad och referentgranskad forskning. Rapporten ger en sammanfattning av denna information för att erbjuda en unik europeisk profil för användarna av dessa produkter, deras val och deras behov.

Under perioden under och omedelbart efter Covid-19-pandemin publicerades få nya studier. Under de senaste tolv månaderna har dock ett antal nya studier tillkommit, framför allt på de större marknaderna, och dessa ingår i rapporten.

Insikter om andra marknader är mestadels begränsade till äldre data. Med undantag för publicerade akademiska studier som vi bedömer som robusta och fortfarande relevanta, har vi uteslutit alla studier som är mer än tio år gamla eller har ersatts av nyare information.

1. Användarmedvetenhet och användning

Siffror från marknadsspecifika undersökningar bekräftar graden av medvetenhet och användning av homeopati i dessa länder. De senaste uppgifterna bekräftar att i de länder där medvetenheten om homeopati är hög är användningen av homeopatiska läkemedel utbredd – 79 % av fransmännen, 60 % av tyskarna, 57 % av italienarna, 47 % av spanjorerna och 42 % av österrikarna har använt homeopatiska läkemedel under sin livstid.

Specifikt:

- i Österrike
Homeopati är den mest populära kompletterande medicinbehandlingen i Österrike – 42 % av befolkningen (och 52 % av kvinnorna) har använt det.¹
- i Belgien
46 % av hushållen har använt homeopatiska läkemedel och 50 % av användarna har gjort det använda dessa produkter i mer än fem år.²
- i Frankrike bekräftar marknadsundersökningar att
79 % av människor har tagit homeopati någon gång i livet – majoriteten

(58 %) flera gånger – och 87 % känner till en nära vän eller släkting som har gjort det;³

- 52 % av människorna säger att de använder homeopati (19 % regelbundet och 33 % då och då) jämfört med endast 35 % som använder andra former av komplementär medicin;⁴ över 40 % har använt homeopati i mer än 10 år;⁵
- cirka sju av tio personer litar på homeopati^{6,7} – med 72 % mycket eller något övertygade om dess fördelar för hälsan.⁸

- i Tyskland • Den

överväldigande majoriteten av befolkningen (94 %) har hört talas om homeopatiska läkemedel och 2022 har 60 % av dem som är 16 år och äldre använt dem.⁹

- Dessa siffror bekräftar ökande användning – 2021 hade 54 % prövat homeopati (55 % 2020) och ytterligare 16 % (15 %) var öppna för att prova det, där 70 % av tyskarna över 18 år hade en öppen attityd mot homeopati;¹⁰
- Homeopati är den mest populära integrativa medicinterapin som används av föräldrar för deras barn.¹¹

1 Wiener Städtische, Gallup Institut, 2022

2 Boiron iVox 2017

3 Les Français et l'homeopathie, Harris Interactive, 2022

4 Baromètre santé 360, Les médecines alternatives et complémentaires, Odoxa, 2019

5 Les Français et l'homéopathie, Ipsos, 2018

6 Observatoire Sociétal du médicament, förberedd för Les Entreprises du Médicament (leem), 8ème vague, Ipsos 2018

7 Odoxa 2019

8 Odoxa 2019

9 Homöopathie: Nutzung und Wertschätzung in der Bevölkerung, IfD Allensbach, 2023

10 Umfrage zur Homöopathie, forsa 2021

- i Italien

- 86 % av italienarna känner till homeopati och 57 % har använt det under sin livstid – 46 % under de senaste tolv månaderna;¹²
- 17 % av den totala befolkningen (9 miljoner italienare) använder det minst en gång om året. i genomsnitt har de som använder homeopati gjort det i 6,5 år;¹³
- 66 % av italienarna litar på homeopatisk medicin och 60 % förväntar sig att använda homeopati i framtiden.¹⁴

- i Lettland

- Cirka 90 % av de tillfrågade angav att de är bekanta med homeopati, och 63 % angav att de använder produkterna.¹⁵

- i Litauen

- 91 % av de tillfrågade är bekanta med homeopati och 66 % använder homeopatiska läkemedel.¹⁶

- i Spanien

- 47 % av spanjorerna har använt homeopati under sin livstid – och denna siffra är upp från 33 % 2011 – och 52 % kommer att överväga att använda det i framtiden;¹⁷
- Två tredjedelar (66%) av medborgarna har hört talas om homeopati.¹⁸

2. Varför homeopatiska och antroposofiska läkemedel?

Många studier bekräftar att användare attraheras av homeopati genom dess effektivitet och säkra profil, dess naturliga egenskaper.¹⁹ Som visas nedan bekräftar studier också att det är ett lämpligt val för användning hos barn.

Både äldre och nyare specifika marknads- och sociala datastudier bekräftar dessa skäl och visar varför användare väljer homeopatiska läkemedel:

- 91 % av de österrikiska användarna tror att homeopatiska läkemedel har färre biverkningar;²⁰

---

¹¹ Integrativ pediatrikundersökning: Föräldrar rapporterar hög efterfrågan och vilja att själv betala för komplementär och integrativ medicin på tyska sjukhus, Anheyer et al, Complementary Therapies in Medicine, volym 60, augusti 2021, <https://doi.org/10.1016/j.ctim.2021.102757>

¹² Italiani e Omeopatia: conoscenza e utilizzo, Harris Interactive, 2022

¹³ L'omeopatia e il governo pentastellatoemg, EMG Acqua, 2018

¹⁴ Italiani e Omeopatia, Harris Interactive, 2022

¹⁵ Användarundersökning, Mitela, 2018

¹⁶ Användarundersökning, Mitela, 2018

¹⁷ Cómo perciben y usan los españoles la homeopatía, Harris Interactive, 2023

¹⁸ Sociodemografisk profil för homeopatianvändaren i Spanien, Atención Primaria, 2018

¹⁹ t.ex. Patientnöjdhet och biverkningar i primärvården: En observationsstudie som jämför homeopati och konventionell medicin, Marian et al, BMC Complementary and Alternative Medicine, 2008

²⁰ Homöopathie and pflanzliche Arzneimittel, GfK, 2018

- 57 % av de belgiska användarna väljer homeopati för att det är naturligt och 41 % gör det för att undvika kemiska läkemedel;²¹
- i Bulgarien är de främsta anledningarna till att patienter uppger att besöka en homeopatisk läkare att de skulle vilja använda en läkningsmetod utan biverkningar (49 %) eller att de inte har blivit läkt med konventionella metoder (41 %).²²
- de främsta skälen fransmännen ger för att använda homeopati eller andra alternativ läkemedel beror på att produkterna är mer naturliga, de tror att de gör mindre skada, de har god tillgänglighet och de fungerar bra tillsammans med vanliga läkemedel; 28 % av användarna har inget förtroende för traditionell medicin; 63 % tror att homeopati är mer effektivt för att behandla godartade tillstånd som förkylning eller rinit, och 90 % skulle vända sig till konventionell medicin för allvarliga sjukdomar;²³ 70 % av användarna använder homeopati vid första tecken på symtom medan 50 % använder det längre terminsbehandling (på minst några veckor);²⁴
- 78% av tyskarna som använder homeopati gör det för att det knappt har några biverkningar, 63 % säger att det tolereras väl och 58 % är väl lämpat för barn;²⁵
- Italienare baserar sitt val på att homeopatiska läkemedel är naturliga och utan risk för biverkningar (57 %), en preferens att inte använda kemiska läkemedel (45%), effektiviteten av behandlingen (26%) och för att de tror att det är ett bättre alternativ för sin hälsa (24%);²⁶ de upplevs vara särskilt lämpade för mindre allvarliga besvär som ångest, stress, cystit och gastrit (12%) och nästan tre av tio italienare använder dem för barn, särskilt för luftvägsinfektioner;²⁷
- Spanska användare väljer homeopati eftersom det är en naturlig terapi och har få biverkningar;³⁴ använder det i samband med en kronisk sjukdom, 27 % i utövandet av idrott och 25 % efter en behandling som inte är särskilt effektiv;²⁸
- användare i Lettland²⁹ väljer det eftersom produkterna är naturliga och effektiva;
- användare i Litauen³⁰ väljer homeopati eftersom det är naturligt, säkert, effektivt och mild.

---

²¹ Boiron, 2013

²² Homeopatisk behandling i Bulgarien, Nationellt centrum för folkhälsa och analys, 2021

²³ Odoxa, 2019

²⁴ Les Français et l'homéopathie, Ipsos, 2018

²⁵ Allensbach, 2014

²⁶ Italiani e Omeopatia, Harris Interactive, 2022

²⁷ Omeopatia: l'immagine odierna, EMG Acqua, 2016

²⁸ Los españoles y la homeopatía, Harris Interactive, 2023

²⁹ Mitela 2018

³⁰ Mitela 2018

3. Patientnöjdhet

Ett antal forskningsstudier visar på en hög nivå av patientnöjdhet med homeopatisk och antroposofisk medicinsk behandling. Patientnöjdheten med antroposofisk sjukvård har visat sig vara generellt hög och terapeutiska förväntningar uppfylls.

Specifikt:

- En observationsstudie³¹ av patienter som fick homeopatisk behandling bekräftade att 95 % av patienterna uttryckte mycket hög tillfredsställelse med sin homeopatiska behandling medan betyget av deras tidigare behandling endast var 20 %; den stora majoriteten (89 %) sa att homeopati hade förbättrat deras fysiska tillstånd; jämfört med tidigare konventionell behandling rapporterade patienter att konsultationer kostade mindre;
- En annan studie visade att patienter av homeopatiska läkare var oftare "helt nöjda" med sin behandling än de inom konventionell vård i en primärvårdsmiljö – det är 53 % jämfört med 43 %;³²
- En observationsstudie vid Bristol Homeopathic Hospital under en 6-årsperiod visade att 70 % av uppföljningspatienterna rapporterade förbättrad hälsa, 50 % hänvisade till stor förbättring;³³
- På liknande sätt rapporterade³⁴ patienter i en undersökning av patienter i antroposofisk primärvårdsverksamhet mycket hög tillfredsställelse med antroposofisk sjukvård; Patientnöjdheten är generellt hög och de terapeutiska förväntningarna uppfylls.
- en nyare analys av data från försäkringstagare i en tysk sjukförsäkring company³⁵ visar en tydlig positiv terapeutisk effekt av homeopati i den dagliga vården och ett bättre kostnads-nyttoförhållande för utvalda sjukdomar än rent konventionella terapier; de som får homeopatisk vård behöver färre konventionella läkemedel än de som får vanlig konventionell vård utan homeopatisk behandling; detta gäller både barn och vuxna som lider av ett brett spektrum av tillstånd; effektiviteten av medicinska homeopatiska behandlingar påvisas genom lägre konsumtion av starka läkemedel, minskning av antalet lediga dagar, färre sjukhusinläggningar och kortare sjukhusvistelser.

Marknadsundersökningar bekräftar också att tillfredsställelsen med denna behandling är hög – 96 % av homeopatiska patienter i Bulgarien är nöjda eller mycket nöjda med sin behandling av en homeopatisk läkare, 90 % av tyska användare tycker att homeopatiska läkemedel är helt eller delvis effektiva, 84 % av de spanska användare och 81 % av italienarna förklarar sig vara nöjda med behandlingen, och 74 % av fransmännen och 72 % av de österrikiska användarna av homeopatiska läkemedel tycker att de är effektiva. Specifikt:

³¹ En observationsstudie av patienter som får homeopatisk behandling, Van Wassenhoven M. och Ives G., 2004

³² Patientnöjdhet och biverkningar i primärvården: En observationsstudie som jämför homeopati och konventionell medicin, Marian et al, BMC Complementary and Alternative Medicine, 2008

³³ Spence et al., Homeopatisk behandling för kronisk sjukdom: en 6-årig poliklinisk observation på universitetssjukhus studie. Journal of Alternative and Complementary Medicine, 2005

³⁴ Kienle et al., Antroposofisk medicin: ett integrerat medicinskt system med ursprung i Europa, Global Advances in Health and Medicine, 2013

³⁵ 'Studie zur Homöopathie: Wirtschaftlich und Wirksam', Securvita 2020

- 72 % av de österrikiska användare av homeopatiska läkemedel tycker att de är effektiva.³⁶

- i Bulgarien •

96 % av homeopatpatienterna är nöjda eller mycket nöjda med sin behandling; • 27 % säger att de är helt botade och 60 % säger att de har sett förbättringar; • 95 % skulle rekommendera behandlingen till familj och vänner; • 81 % av patienterna säger att huvudorsaken till deras höga tillfredsställelse är resultatet av behandling.³⁷

- i Frankrike

- 73 % litar på detta terapeutiska system;³⁸
- 76% har en bra bild av homeopati;³⁹
- 65 % av användarna är övertygade om fördelarna med homeopati⁴⁰ och användarna har ett högt förtroende för effektiviteten av dessa läkemedel – 72 % säger att de upplevde positiva fördelar när de senast använde produkterna och 74 % anser att dessa produkter är effektiva;⁴¹
- 70 % skulle använda homeopati som första behandlingslösning och hälften har använt homeopati som behandling under en längre period.⁴²

- i Tyskland

- Majoriteten av användarna (67 %) var nöjda eller mycket nöjda med effektiviteten och produkternas tolerans; ⁴³
- 23 % av befolkningen och 35 % av användarna är övertygade om deras effektivitet, medan ytterligare 51 % (55 % av användarna) anser att de är delvis effektiva och delvis ineffektiva. förtroendet har minskat sedan 2014, då en tredjedel av befolkningen (33 %) var övertygad om att läkemedlen är effektiva; å andra sidan har andelen av befolkningen som anser att homeopati inte är effektiv gått ner från 20 % 2020 till 14 % 2022; endast 9 % av användare av homeopati tycker att det är ineffektivt; ⁴⁴
- 36 % av användarna (och 41 % av de kvinnliga användarna) säger att läkemedlen har hjälpt dem. Ytterligare 43 % säger att medicinerna inte alltid har hjälpt; endast 13 % säger att de inte har hjälpt alls; 50 % av internmedicinska patienter som har använt homeopati för sina primära medicinska besvär rapporterade upplevda fördelar.⁴⁵

- i Italien

- 66 % av italienarna litar på homeopatisk medicin och 81 % av användarna uppger att de vara nöjd med homeopati.⁴⁶

---

³⁶ GfK, 2018

³⁷ Nationellt centrum för folkhälsa och analys, 2021

³⁸ Les Français et l'homéopathie, Harris Interactive, 2022

³⁹ Ipsos, 2018

⁴⁰ Place de l'homéopathie en France & Homéo-segments, AplusA, 2021

⁴¹ Ipsos, 2018

⁴² Ipsos, 2018

⁴³ Forsa, 2021

⁴⁴ IfD Allensbach, 2023

⁴⁵ Egenskaper hos homeopatianvändare bland internmedicinska patienter i Tyskland, komplementär medicin Forskning, 2016

⁴⁶ Italiani e Omeopatia, Harris Interactive, 2022

- i Spanien

- 84 % av dem som använt homeopati är nöjda med behandlingen;⁴⁷
- Åtta av tio (82%) av de som använder homeopati är nöjda eller mycket nöjd med resultatet av sina behandlingar, och denna siffra går upp till 99% hos vanliga användare;⁴⁸
- Användare av homeopatiska produkter går till läkaren mer sällan (8 %) än allmänna befolkningen (18 %).⁴⁹

4. Porträtt av frekventa användare

Befintlig forskning⁵⁰ rapporterar att användare av homeopatisk medicin är mer benägna att vara kvinnor (75 % kvinnor mot 25 % män). De är också yngre (i genomsnitt 47 år mot 54 år i den konventionella medicingruppen) och har en högre utbildningsstatus (32 % högskole- eller universitetsexamen mot 25 %). Dessutom lider de oftare av kroniska sjukdomar (60 % mot 20 %).

En annan studie⁵¹ bekräftar att patienter i homeopatisk primärvård av läkare tenderar att vara oftare kvinnor och har högre utbildning än de som är av konventionell primärvård av läkare. De flesta av dem har en hälsosammare livsstil, är öppna för holistiska och naturliga behandlingar och är mer benägna att delta aktivt i sin egen vård.

Marknads- och sociala datastudier bekräftar många av dessa forskningsresultat. De rapporterar att användare tenderar att vara mestadels kvinnor, med en högre utbildningsnivå och från de högre inkomstklasserna:

- data från Österrike bekräftar att homeopati är mer populärt bland kvinnor – 42 % av befolkningen har använt det och 52 % av kvinnorna.⁵²

- i Bulgarien är de vanligaste användarna av homeopatisk behandling kvinnor med högre utbildning, ca 40 år; 75 % av patienterna med homeopati är kvinnor och 67 % har en universitetsutbildning; den största åldersgruppen är cirka 40 år.⁵³

– i Frankrike har patienter som väljer homeopati högre utbildning, en hälsosam livsstil och en vilja att delta i sin egen vård.⁵⁴

---

⁴⁷ Los españoles y la homeopatía, Harris Interactive, 2023

⁴⁸ Estudio sobre conocimiento y uso de homeopatía en España, Revista Medica de Homeopatía, 2012

⁴⁹ Atención Primaria, 2018

⁵⁰ Patientnöjdhet och biverkningar i primärvården: En observationsstudie som jämför homeopati och konventionell medicin, Marian et al, BMC Complementary and Alternative Medicine, 2008

⁵¹ Lert F et al., Karakteristika för patienter som konsulterar sin vanliga primärvårdsläkare enligt deras förskrivningspreferenser för homeopati och komplementär medicin. Hom 2014;103, 51-57

⁵² Wiener Städtische, Gallup Institut, 2022

⁵³ Nationellt centrum för folkhälsa och analys, 2021

⁵⁴ Egenskaper hos patienter som konsulterar sin vanliga primärvårdsläkare enligt deras förskrivningspreferenser för homeopati och komplementär medicin, Lert et al., <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24439455>, 2014

- i Tyskland •

Kvinnor är mer benägna att använda homeopati än män (69% jämfört med 50%)⁵⁵ och det är mest utbrett med 45-59-åringar (61% har erfarenhet av homeopati), följt av 59% av 30- 44-åringar och 57 % av 18-29-åringar; ⁵⁶

- högre socioekonomisk status är en indikator för användning – 65 % jämfört med 47 % av dessa i låga samhällsklasser;⁵⁷
- invånare i västra Tyskland (63 % av befolkningen) är mer benägna att ha använt homeopatisk medicin än de i östra Tyskland (44 %). ⁵⁸

- i Italien •

69 % av användarna av homeopatiska läkemedel är kvinnor, de flesta i åldern mellan 35 och 54;

- mer än hälften (51%) har en högre utbildning^{59,60} och är mer benägna att gå sysselsättning; ⁶¹
- De som bor i nordvästra Italien är de som använder flest homeopatiska läkemedel (30 %) följt av nordöstra (28 %). ⁶²

- 62 % av dem som köper produkterna i Lettland har den högsta utbildningsnivån.⁶³

- I Litauen är 97 % av de som köper homeopatiska läkemedel kvinnor. den största åldersgruppen är 51-60 år, följt av 21-30-åringarna; högre utbildning är en indikator på intressenivå. ⁶⁴

- I Spanien är typiska homeopatikonsumenter kvinnor (66 %) med en medelålder på 46; 63 % har högre utbildning eller yrkesutbildning.⁶⁵

5. Hur introduceras användare till homeopati?

Mun-till-mun rekommendationer från vänner eller familj är fortfarande den främsta anledningen till att människor prova homeopati, även om rekommendationer från läkare och farmaceuter också är viktiga. Studier visar:

- 34 % av belgarna använder homeopati på rekommendation av en nära vän eller släkting, medan 27 % och 25 % gör det på rekommendation av sin läkare eller farmaceut;⁶⁶
- i Bulgarien rekommenderades mer än 75 % homeopati av en vän eller släkting, och 13 % av en läkare;⁶⁷

---

⁵⁵ IfD Allensbach, 2023
⁵⁶ inför 2021

⁵⁷ IfD Allensbach, 2023

⁵⁸ IfD Allensbach, 2023

⁵⁹ EMG Acqua, 2018

⁶⁰ EMG Acqua, 2020

⁶¹ EMG Acqua, 2020

⁶² EMG Acqua, 2018

⁶³ Mitela, 2018

⁶⁴ Mitela, 2018

⁶⁵ Atención Primaria, 2018

⁶⁶ Boiron, 2013

- 67 % av tyskarna provar homeopati på rekommendation av en vän eller familj ledamot, 53 % på rekommendation av läkare eller läkare och ungefär en tredjedel (37 %) på rekommendation av farmaceut; 68
- I Italien introducerades 28 % av användarna för homeopati av en farmaceut; andra av familj och vänner (39 %), deras allmänläkare (20 %), med rekommendationer från farmaceuter och läkare i ökning; 69 däremot i Kampanien fick 9 % lära sig om homeopati av läkaren och 8 % av apotekaren; 70
- 70 % av användarna i Spanien har lärt sig om homeopati från vänner och bekanta, 28 % från internet och 23 % från en vårdpersonal. 71

6. Homeopati, vårdpersonal och sjukvårdssystem

Ett konsekvent budskap från patienter runt om i Europa är att de förväntar sig att kunna vända sig till sin vårdpersonal för information om homeopati och vill att deras läkare ordinerar dessa produkter oftare, vid sidan av konventionella läkemedel.

Som visas nedan visar undersökningar på en lägre medvetenhet om homeopati bland hälso- och sjukvårdspersonal än bland befolkningen i stort, och hälso- och sjukvårdspersonal tenderar att underskatta graden av användning av dessa behandlingar av sina patienter. Ändå rekommenderar en betydande andel av läkare och farmaceuter i de undersökta länderna dessa produkter.

De allra flesta européer i de undersökta länderna anser att konventionell och komplementär medicin kan användas tillsammans och majoriteten är för att försäkringskassor ska ersätta kostnaderna för homeopatiska läkemedel (se nedan).

Det finns begränsade jämförande data om användningen av homeopati i hälso- och sjukvårdssystemen. Men under 2016 fann en studie i sex länder (Tyskland, Ryssland, Bulgarien, Spanien, Colombia och Israel) att 15 % av pediatrika recept är för homeopatiska preparat; homeopatiska preparat används oftare vid övre luftvägsinfektioner, spädbarnskolik, sömnrörningar och återkommande infektioner. I de flesta fall används de tillsammans med konventionella läkemedel; läkarnas intresse av att använda homeopatiska preparat till barn drivs i de flesta fall av föräldrarnas begäran.⁷² Detta bekräftas på nytt av nyare forskning i Tyskland⁷³ som fann att 40 % av föräldrarna till barn i klinisk primärvård använder komplementär och integrerande medicin för deras barn hemma och många skulle vilja att det införlivades i den kliniska primärvården (homeopati är den mest populära integrativa medicinen).

---

⁶⁷ Nationellt centrum för folkhälsa och analys, 2021

⁶⁸ Allensbach, 2014

⁶⁹ EMG Acqua, 2018

⁷⁰ EMG Acqua, 2020

⁷¹ Atencion Primaria, 2018

⁷² Global Pediatric Health, 2016

⁷³ Integrativ pediatrikundersökning: Föräldrar rapporterar hög efterfrågan och vilja att själv betala för kompletterande och integrativ medicin på tyska sjukhus, Anheyer et al, Complementary Therapies in Medicine, volym 60, augusti 2021, <https://doi.org/10.1016/j.ctim.2021.102757>

Landsspecifika marknadsundersökningar visar:

- i Belgien ordinerar 26 % av allmänläkare regelbundet homeopatiska läkemedel och 72 % av apotekerna ger råd om deras användning varje dag.⁷⁴
- 91 % av bulgarerna tycker att homeopatisk behandling bör betalas av försäkringsbolag⁷⁵ och 64 % av husläkare och farmaceuter i landet rekommendera homeopati för enkla tillstånd.⁷⁶
- i Frankrike:
  - Nästan hälften (49 %) av vårdpersonalen och en tredjedel av läkarna är mycket eller något övertygade om dess fördelar med homeopati för hälsan.⁷⁷
  - 71 % av människorna anser att homeopatiska läkemedel bör erbjudas patienter vid sidan av konventionell medicin och 83 % stöder läkarnas rätt att skriva ut homeopati vid sidan av konventionell behandling; 58 % skulle vilja att läkare ordinerade homeopatiska läkemedel oftare; ⁷⁸
  - vårdpersonal och läkare underskattar användningen av homeopati med ca 50%; ⁷⁹
  - 74 % motsatte sig återbetalning av dessa produkter. ⁸⁰
  - 87 % tycker att alternativ och konventionell medicin kompletterar varandra. ⁸¹
- i Tyskland
  - 64 % tycker att det är viktigt eller mycket viktigt för sin läkare att kunna rekommendera homeopati eller naturläkemedel;⁸²
  - 66 % vill kunna köpa både naturmedicin och homeopati vid sidan av konventionella produkter på apoteket;⁸³
  - användare av homeopati är mer benägna att gå till ett apotek för behandling för vardagliga besvär än icke-användare, och mindre benägna att gå till läkare;⁸⁴
  - 48 % av befolkningen (och 56 % av kvinnorna) anser att sjukhuserna bör ersätta kostnaderna för homeopatiska läkemedel. 20 % håller inte med; ⁸⁵
  - 67 % av befolkningen (74 % av kvinnorna) tycker att homeopatiska läkemedel bör fortsätta att säljas som ett komplement till konventionella läkemedel.⁸⁶
- i Italien:
  - 44 % av läkare och farmaceuter anser homeopatiska läkemedel vara särskilt användbara; en femtedel av husläkarna skriver ut dem; 41 % av läkarna,

---

⁷⁴ Boiron, 2018

⁷⁵ Nationellt centrum för folkhälsa och analys, 2021

⁷⁶ Nationellt centrum för folkhälsa och analys, 2021

⁷⁷ Odoxa, 2019

⁷⁸ Ipsos, 2018

⁷⁹ Odoxa, 2019

⁸⁰ Ipsos, 2018

⁸¹ Les Français et l'homéopathie, Harris Interactive, 2022

⁸² Kantar TNS, 2018

⁸³ Kantar TNS, 2018

⁸⁴ Kantar TNS, 2018

⁸⁵ IfD Allensbach, 2023

⁸⁶ IfD Allensbach, 2023

37 % av farmaceuter och 28 % av medicinsk-vetenskapliga opinionsbildare säger att de inte har några förutfattade meningar eller fördomar mot homeopati; 15 % av läkarna, universitetsprofessorerna och vetenskapliga journalister uppskattar homeopati för dess effektivitet, mindre än 10 % hänvisar till "placeboeffekten" av dessa produkter och endast 14 % av läkarna eller farmaceuter skulle vägra att skriva ut dem; 87

- 77 % av användarna anser homeopati vara ett komplement till konventionell medicin; 45 % säger att de först skulle konsultera en homeopatisk läkare eller en allmänläkare; cirka 40 % skulle vilja integrera homeopati med konventionella terapier; 38 % av italienarna skulle vilja att homeopati erbjuds oftare av hälsospecialister; 88
- 40 % skulle fråga sin apotekspersonal direkt och 72 % anser att apoteket är den lämpligaste platsen för inköp av homeopatiska läkemedel⁸⁹ medan 35 % förväntar sig att deras allmänläkare ger information om homeopati;⁹⁰
- Över 90 % av farmaceuter med erfarenhet av homeopatiska läkemedel kommer att fortsätta att rekommendera homeopatiska läkemedel lika mycket som eller mer än de gjorde före pandemin. de främsta skälen de ger för att rekommendera homeopatiska produkter till sina kunder är "kvalitet och frånvaro av biverkningar" (62%) och "effektivitet" (21%), följt av det faktum att produkterna är naturliga (14,5%); över 80 % rekommenderar dessa produkter för att både förebygga och behandla sjukdomar; 91
- Sju av tio av de tillfrågade apotekerna uppgav att de var nöjda eller mycket nöjda med att rekommendera en homeopatisk produkt; 70 % av apotekerna skulle vilja ha mer utbildning i homeopati.⁹²

- Spanien •

- 84 % anser att komplementär och konventionell medicin kan användas tillsammans.
- 85% tycker att homeopati bör rådask av sin vårdpersonal som ofta eller oftare än för närvarande;
- 51 % hänvisar till homeopatisk läkare och 38 % till sin ordinarie apotekare.⁹³

- I Schweiz ordinerar 23 % av öppenvårdsläkarna homeopati minst en gång per år.⁹⁴

---

⁸⁷ EMG-Acqua, 2019

⁸⁸ Italiani e Omeopatia, Harris Interactive, 2022

⁸⁹ Italiani e Omeopatia, Harris Interactive, 2022

⁹⁰ EMG Acqua, 2016

⁹¹ L'Omeopatia i Italien – Analisi dell'andamento del comparto omeopatico pre, durante e post-pandemia nelle farmacie italiane, Omeoimprese, University of Pavia, 2023

⁹² Omeoimprese, University of Pavia, 2023

⁹³ Los españoles y la homeopatía, Harris Interactive, 2023

⁹⁴ Markun et al, Tro, stöd och tillämpning av homeopati avslöjad: en undersökning bland ambulande vård läkare, Swiss Med Wkly., 2017

Om ECHAMP

Syftet med ECHAMP, den europeiska koalitionen för homeopatiska och antroposofiska läkemedel, är att göra det möjligt för dess medlemmar att möta efterfrågan från användare och förskrivare i hela EU på dessa läkemedel.

ECHAMP erkänner den viktiga roll som homeopati och antroposofisk medicin spelar och kan spela inom hälso- och sjukvården. Den arbetar för att utveckla branschen för homeopatiska och antroposofiska läkemedel för att säkerställa tillgången på läkemedel för självmedicinering och läkemedel som rekommenderas av förskrivare.

ECHAMP förespråkar och stöder standarder och krav, inklusive för effektivitet, som är i linje med traditionen och terapeutiska systemen för homeopati och antroposofisk medicin som praktiseras i Europa. Den förespråkar en lämplig och välbalanserad EU-regleringsmiljö som återspeglar och säkerställer kvaliteten och den höga säkerheten för homeopatiska och antroposofiska läkemedel, och den arbetar för att etablera branschen som en trovärdig och pålitlig aktör inom hälso- och sjukvården.

ECHAMP EEIG
Rue Washington 40
B-1050 Bryssel

T: (32) 2 649 94 40
E: office@echamp.eu

www.echamp.eu

© ECHAMP 2023 – Alla rättigheter reserverade

Alla rimliga försiktighetsåtgärder har vidtagits av ECHAMP EEIG för att verifiera informationen i denna publikation. Ansvar för tolkning och användning av materialet ligger på läsaren.